

PLATFOR FORMA

Onder deze titel verschijnen verschillende informatie-
brieven met het doel de lezer zo volledig mogelijk op
de hoogte te houden van de verscheidene activiteiten
binnen de integrale gezondheidszorg, ledere vereniging
en/of instelling binnen de maatschappelijke erkenning
krijgt de gelegenheid hun leden en geïnteresseerden op
de hoogte te houden van hun activiteiten.

De inzenders worden verzocht hun mededelingen in
korte bewoordingen en met vermelding van instelling,
secretariaat en telefoonnummer, 9 weken voor de
aanvang van de vermelde activiteit in te zenden aan de
redactie, afd. rubrieken.

Nederland België

Cursussen en congressen België en Nederland

De Stichting Psychosynthese Ne-
derland (SPN) organiseert een serie
cursussen en lezingen in 1985
welke inzicht moeten verschaffen
over de omgang met jezelf en de
ander. Er zijn cursussen bij voor
leken als wel voor gevorderde psy-
chotherapeuten.

Alle inlichtingen over cursussen
van de Stichting SPN, alsmede het
aanvragen van de jaarbrochure kan
men richten aan SPN; Van Velzen-
straat 7, 2405 CV Alphen a/d Rijn
tel. 01720-93712. In de
doorlopende agenda worden deze
cursussen vermeld onder de
afkortingen van de Stichting SPN.

De Stichting Informatie Biothera-
pie, de Nederlandse vertegenwoor-
diging van de Franse C.E.I.A.-Centre
Européen d'Information organi-
seert in 1985 op 5 jan., 16 febr.
en op 13 april studiedagen in
Utrecht. Op deze dagen zullen de
artsen geïnformeerd worden over
de diagnostische en therapeutische
mogelijkheden van een geautomatise-
erd eiwitspectrum, een serum-
analyse samengesteld uit meer dan

40 parameters; de 'bilanmethode'.
Het doel van deze bijeenkomsten
is deze methode meer toegankelijk
te maken door het bespreken van
de interpretatie en de therapeu-
tische consequenties, de fyto- en
de organotherapie van de bilan.
Er zal ruimschoots aandacht be-
steed worden aan de theoretische
achtergronden en de laatste weten-
schappelijke ontwikkelingen.
Docent is de Franse arts Dr. E.
Reymond. Plaats: Utrecht, Hoog
Brabant/Hoog Catharijne.
Inlichtingen: Stichting Informatie
Biotherapie, H.M. van der Pas,
Prins Hendriklaan 30, 1862 EL
Bergen N.H. tel. 02208 - 96100.
In de doorlopende agenda zullen
deze cursussen en bijeenkomsten
genoemd worden onder de afkor-
ting S.I.B. (Stichting Informatie
Biotherapie).

In Nederland wordt op 9 -10 maart
'85 een weekend- bijeenkomst
georganiseerd over Auriculothera-
pie volgens de methode van Dr.
P. Nogier.

Voor nadere inlichtingen kunt u
terecht bij Dr. D. de Haas, tel. 030 -
982369.

Plaats en tijd waren bij het redac-
tie bureau nog niet binnen.

De Stichting tot Integratie van de
geneeskunde (S.I.G.) geeft enkele
studieweekends over de Franse ho-
meopathie op 19 en 20 jan., 2 en
3 maart, 20 en 21 april, 11 en 12
mei te Bunnik. In deze cursus van
4 weekends wordt door artsen
welke praktiseren binnen de Na-
tuurgeneeswijze ingegaan op de
Franse homeopathie aangezien
deze methode van homeopathie
een afwijkende benaderingswijze
toont dan die welke in Nederland
meestal wordt gehanteerd waarvan
bekend is dat over het algemeen
de Duitse benaderingswijze wordt
gevolgd.

Voor inlichtingen kunt u terecht
bij S.I.G. tel. 03486 - 4272. Over
de S.I.G. kunt u meer lezen in het
3e nummer van de 1e jaargang blz.
36. In de doorlopende agenda zult
u de data vinden onder de
afkortingen van deze stichting
S.I.G.

Op 31 mei a.s. zal in het Congres-
gebouw te Den Haag een sympo-
sium over het thema: 'Fytofarma-
ka en fytotherapie' worden gehou-
den. Dit symposium wordt georga-
niseerd door de Sectie Farmacog-
nosie, R.U. Utrecht, in samen-
werking met de firma Biohorma te
Elburg.

Het voordrachtenprogramma bestrijkt naast natuurwetenschappelijke, medische, sociaal-culturele aspecten, ook de beleidsproblematiek in Nederland.

Als sprekers zullen optreden: Prof. dr. Baerheim Svendsen (Leiden), Prof. dr. A. Vlietinck (Antwerpen), Prof. dr. H. Wagner (München), Prof. dr. S.H. Kemper (Munster), Dr. C.W. Aakster (Groningen), Prof. L. Pauling (California, USA), Dr. A. Vogel (Zwitserland) en de heer L.L. Marselis (Nederland).

Opgave voor deelname kan schriftelijk en telefonisch geschieden bij Mevr. M.J.T.A. de Jong, secretaresse Vakgroep Farmaceutische Chemie en Farmacognosie, Catharijnesingel 60, 3511 GH Utrecht, tel. 030-332316 tst. 220. Deelnemerskosten zijn f 85,- per persoon, voor studenten f 40,-, waarbij inbegrepen zijn koffie, thee, lunch, borrel én het symposiumboek met de volledige teksten van de voordrachten.

Het Nederlands College voor Natuurgeneeskunde te Hilversum introduceert op het Voorjaarsseminar Klassieke Homoeopathie voor de eerste maal in Nederland:

GEORGE VITHOULKAS M.I.H.
20 en 21 april 1985 RAI-CONGRESCENTRUM te Amsterdam, Middenzaal.

George Vithoulkas behoeft voor de serieuze praktiserende homoeopaath eigenlijk geen nadere introductie.

Hij is de schrijver van 'Alles over Homoeopathie' en 'The Science of Homoeopathy'.

Verder is hij directeur van de Atheense School voor Homoeopathische Geneeskunde in Griekenland. Voor biografische gegevens zij verwezen naar het januarinummer 1985 van het blad 'Lichaam en Geest', waarin u de eerste helft van een exclusief interview met hem vindt.

Het thema van het voorj aarsseminar zal zijn:

'Reaktieblokkades in de homoeopathische behandeling' en 'Materia Medica'

Hierbij zal George Vithoulkas 3 a 4 essenties behandelen uit de Materia Medica.

De prijs voor het gehele seminar is: f 180,- voor niet-leden f 120,- voor NWP-leden *) f 100,- voor NCN-studenten (beperkt aantal plaatsen). Het programma zal u na inschrijving worden toegezonden. Inschrijving geschiedt op volgorde na volledige betaling aan: Stichting N.C.N., Koninginneweg 42, 1211 AS Hilversum.

Tijdens Naturamed '85 zal op 8 mei a.s. in de Jaarbeurs te Utrecht een symposium over het thema: "Natuurlijke geneeswijzen in ontwikkeling - Nieuwe wetenschappelijke en therapeutische benaderingen bij chronische ziekten", worden gehouden.

Dit symposium wordt georganiseerd door het Transferpunt Geïntegreerde Geneeskunde van de Vakgroep Moleculaire Celbiologie, R.U. Utrecht. Het programma omvat natuurwetenschappelijke en medische aspecten.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij Mevr. M.J.Coenen, Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs, Postbus 8500, 3503 RM Utrecht, tel. 030 - 955330.

Van 7-11 mei a.s. zal in de Jaarbeurs te Utrecht de Naturamed '85, de internationale beurs voor meer natuurlijke leef- en geneeswijzen, worden gehouden.

P.A.O.G. -cursus bestemd voor: huisartsen, specialisten en tandartsen.

datum : 15 maart 1985 plaats : Katholieke Universiteit Nijmegen

titel : microcomputer in de praktijk.

Deze cursus beoogt praktische informatie te geven over automatisering, opbouw van een computersysteem en over ontwikkelingen die momenteel gaande zijn bij het ontvangen van een informatiesysteem.

De bedoeling is cursisten inzicht over computeriseren met al zijn voor en nadelen te verschaffen waarna zij in staat zijn beter zelfstandig te oordelen over systemen.

P.A.O.G. -cursus bestemd voor: cardiologen, chirurgen, internisten en radiologen.

datum : 22 maart 1985

plaats : Katholieke Universiteit Nijmegen

titel : Aneurysmata van de aorta en aortadissecties. Gedurende de ochtendsessie zullen vanuit chirurgische, internistische en radiologische hoek de aneurysmata van de aorta besproken worden, terwijl diezelfde disciplines zich in de middag buigen over de dissecties van de aorta.

36e Oncologiebijeenkomst Oost-Nederland

Op 19 maart 1985 zal in de collegezaal R1 van de Katholieke Universiteit Nijmegen een Oncologiebijeenkomst gehouden worden getiteld 'Ouderdom en kanker II'. Aanvang 20.00 uur precies.

Programma: Inleiding

Prof. Dr. D.J.T. Wagener, Medische Oncologie.

Toxiciteit en behandeling; veranderde farmacokinetiek. Prof. Dr.

F.W.J. Gribnau, Farmacologie

Mammacarcinoom Dr. L.V.A.M.

Beex, Endocriene Ziekten.

Prostaatacarcinoom Prof. Dr.

F.M.J. Debruyne, Urologie.

Samenvatting Prof. JJ.M. Michels, Verpleeghuis 'Kalorama' Beek.

Voorzitter: Prof. Dr. D.J.T. Wagener, Medische Oncologie. Tenzij anders vermeld zijn de docenten verbonden aan het Sint

Radboudziekenhuis/Katholieke

Universiteit Nijmegen.

Buitenland

Cursussen en congressen buitenland

van 18 tot 21 april 1985 wordt door het Hans Brügemann Instituut een seminar gegeven. Het Forschungs- und Lehrinstitut für Therapie- und Diagnoseverfahren im ultrafeinen Bio-Energie-Bereich zal op dit seminar de meeste nadruk leggen op de behandeling van allergieën, astma en hart- en vaatziekten. Een volkomen nieuwe methode om allergieën op het spoor te komen zal onder de aandacht worden gebracht. Op dit seminar zal de voertaal Engels zijn. Inlichtingen: Hans Brügemann-Institut, postfach 1262, Pippinstr. 10, D-8035 Gauting W-Deutschland tel. 089-8508028.

Van 25-27 jan; 1-3 maart; 29-31 maart; 31 mei - 2 juni; 21 juni - 23 juni; 13-15 sept.; 25-27 okt. en 6-8 dec. 1985 worden door het Hans Brügemann Instituut cursussen gegeven over ultrafeinen Bio-energiebereik.

Speciaal voor tandartsen zullen soortgelijke seminars worden georganiseerd op 26-28 april en 22-24 nov. '85.

De cursussen worden o.a. gegeven door Dr. F.A. Popp, Dr. F. Morell en Dr. W. Ludwig. Onder dezelfde leiding wordt door dit instituut op 16 en 17 maart een workshop georganiseerd, terwijl op 15-17 juni en 4-6 okt. een colloquium van de Mora-Therapie-Gesellschaft plaatsvindt voor degene die een seminar hebben gevolgd.

Inlichtingen: Hans Brügemann-Institut, Postfach 1262, Pippinstr. 10, D-8035 Gauting W-Deutschland tel. 089 - 8508028.

Het Franse 'Centre Européen d'Informatique et d'Automation' organiseert te Brussel bijeenkomsten voor artsen over de C.E.I.A.-methode.

Reeds eerder is in ons blad over het C.E.I.A. uitvoerig geschreven en wel in het 1e nummer, jaargang I blz. 11.

De bijeenkomsten zullen plaats vinden op 6 jan., 17 febr., 14 april. U kunt inlichtingen inwinnen bij Dr. Rinchart, tel. 09-3225690960.

In Brussel wordt door het S.B.A.M., cursussen gegeven over reëducatie en myotensieve therapie alsmede over Podokinesiologie volgens de methode van Dr. R. Bourdiol. Voor Brussel op 23, 24 maart, 8 en 9 juni.

Voor Nederland zullen deze cursussen in Valkenburg worden gegeven en wel op 25 en 26 maart en resp. op 27, 28 en 29 maart in Centrum Cocarde, inlichtingen voor de cursus in Brussel. Dr. L. Rincard tel. 09-3225690960. Voor Valkenburg inlichtingen bij dhr. D. Visbeen, tel. 01803-7511.

Auriculotherapie cursus volgens Dr. P. Nogier wordt gegeven in Brussel, Hotel Sofitel op 15 juni. Voor het programma en inlichtingen kunt u terecht bij S.B.A.M., Dr. R. Rincart, tel. 09-3225690960.

Door C.E.I.A.-Benelux wordt in Evian, Frankrijk in hotel Royal een Nederlands-Belgisch seminar georganiseerd op 24, 25 en 26 juni '85 over de C.E.I.A. -methode. Voor inlichtingen in België tel. 09 - 3227360458; voor Nederland bij de S.I.B. tel. 02208 - 96100.

Doorlopende Agenda

februari

5: Rotterdam, SPN-cursus Informatieavond, jaar. 1 no. 5, blz. 232.

6: Amsterdam, SPN-cursus Informatieavond jaarg. 1, no. 5, blz. 23.2.

7: Groningen, vervolg 'informatievoorziening in de sociale geneeskunde, jaarg. 1 no. 4, blz. 191.

16: Utrecht, SIB Bilanmethode van C.E.I.A., jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

17: Brussel, C.E.I.A. methode jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

18, 19, 20: Amsterdam, Congres Acupunctuur volgens methode Voll, door SEA, jaarg. 1, no. 4, blz. 190.

22: Den Haag, SPN-cursus 'Informatieavond, jaar. 1, no. 4 blz. 232.

22-24: Den Haag SPN-cursus, introductie weekend, jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

maart

1-3: Haarlem, SPN-cursus, 'ons hart op een kruispunt van krachten', jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

1-3: Gauting, W-D; Ultrafeinen Bio-Energiebereik, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

2-3: Bunnik, SIG-cursus Franse homeopathie, jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

9-10: Auriculotherapie - cursus, jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

16-17: Den Haag, SPN-cursus 'ik en mijn onbewuste', jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

16-17: Gauting W-D; Workshop ultrafeinen Bio-Energiebereik, jaar. 1, no. 5, blz. 234.

19: Amsterdam, Kos-cursus 'Kan-ker... hoe nu verder?' jaarg. 1, no. 4, blz. 191.

23 - 24: Brussel, SBAM reëducatie en myotensieve therapie en/of podokinesiologie methode Bourdiol, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

25-26: Valkenburg, SBAM, reëducatie en myotensieve therapie en/of podokinesiologie naar methode Bourdiol, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

27-28-29: Valkenburg, SBAM, podokinesiologie naar methode Bourdiol, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

29-31: Amsterdam, SPN-cursus, thema 'ik en de ander', jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

29-31: Gauting W.D. ultrafeinen Bio-energiebereik, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

april

- 2-3 en4: Amsterdam, Kos-cursus, 'Kanker... hoe nu verder?', jaarg. 1, no.4, blz. 191.
- 3: Amsterdam S.P.N., -cursus, informatieavond, jaarg. 1, no.5, blz. 232.
- 13: Utrecht. SIB-cursus Bilan methode, jaarg. 1, no. 5, blz. 232.
- 14: Brussel, C.E.I.A.-cursus, de C.E.I.A. methode jaarg. 1, no. 5, blz. 234.
- 18-21: Gauting W-D, allergieën, astma, hart en vaatziekten, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.
- 20-21: Bunnik, SIG-cursus Franse homeopathie, jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

- 20 - 21 : Amsterdam, Seminar 'Reaktie blokkades in de homeopatische behandeling' en 'Materia Medica'. Jaargang 1, no. 5, bid. 233.

- 26-28: Gauting W-D, speciaal voor tandartsen ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

- 26-27-28: Amsterdam, S.P.N.-cursus, 'ik en de ander', jaarg. 1, no. 5, blz. 232.

Mei

- 7-11: Utrecht, Naturamed '85. Jaargang 1, nr. 5 bid. 233.
- 8: Utrecht, Symposium, Natuurlijke geneeswijzen in ontwikkeling, jaarg. 1, no. 5, blz. 233.
- 11-12: Bunnik, SIG-cursus Franse homeopathie, jaarg. 1, no. 5, blz. 232.
- 31: Den Haag, Symposium Cytofarmaca en fytotherapie, jaarg. 1, no. 5, blz. 232/233.
- 31-2 juni: Gauting W-D. Ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

juni

- 8-9: Brussel, SBAM over reëducatie en myotensieve therapie en/of podokinesiologie volgens Bourdiol, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

- 15: Brussel, SBAM-cursus 'Auriculotherapie, jaarg. 1. no. 5, blz. 234.

- 15-17: Gauting W.D. Colloquium 'Moratherapie Gesellschaft', jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

- 21-23: Gauting W.D. Ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

- 24-25-26: Evian, Frankrijk; C.E.I.A. -methode, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

september

- 13-15: Gauting W.D. Ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

oktober

- 4-6: Gauting W.D. Colloquium 'Moratherapie Gesellschaft' jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

- 25-27: Gauting W.D. Ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

november

- 22-24: Gauting W.D. speciaal voor tandartsen, Ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

december

- 6-8: Gauting W.D. ultrafeinen Bio-energiebereich, jaarg. 1, no. 5, blz. 234.

UITGELICHT

In deze rubriek, verzorgd door het documentatie/informatie centrum van het Transferpunt voor geïntegreerde Geneeskunde van de Rijksuniversiteit Utrecht zullen regelmatig mededelingen gedaan worden over recent verschenen artikelen, boeken en apparatuur betreffende de alternatieve geneeswijzen en daaraan relevante gebieden binnen de reguliere geneeskunde en het fundamenteel biologisch onderzoek.

Serum Vitamin-D Metabolites in normal subjects after phototherapy-

Staberg B., Christiansen C. and Rossing N.
Scand. J. Clin. Lab. Invest. 44 (1984) 53-56.
Dept. of Clin. Physiology and Dermatology, Finsen Institute, Copenhagen, Denmark.

De Serum concentraties van de voornaamste vitamine D metabolieten; $25<OH>-D$, $1,25<OH>2-D$ en $24,25<OH>2-D$ werden bestudeerd in 22 gezonde mannelijke vrijwilligers voor en na phototherapie-behandelingen met 'whole body' UVB of PUVA in conventionele doses.

Het effect van UVB werd in de herfst en vroege lente onderzocht, terwijl het effect van PUVA alleen in de herfst werd onderzocht. De waarden voor behandeling van 2 metabolieten waren, vergeleken met de herfstwaarden, significant lager in de lente: $25<OH>-D$: 22.0 ng/ml versus 14.0 ng/ml $P<0.02$ en $24,25<OH>2-D$: 2.74 ng/ml versus 1.23 ng/ml $P<0.01$. De concentratie van de derde metaboliet vertoonde geen veranderingen. Na de UVB-behandelingen in de lente kon een kleine maar niet significante stijging van alle onderzochte metabolieten worden waargenomen, terwijl in de herfst geen veranderingen plaatsvonden na zowel UVB- als na PUVA-behandeling.

De conclusie van deze studie is dan ook dat zowel UVB als PUVA geen schadelijke concentraties van de Vitamine D metabolieten in het bloed veroorzaakt bij gezonde personen.

Bioelectric perturbations of bone. Research directions and clinical applications.

Norton LA, Hanley KJ, Turkwicz J.
Angle Orthod 54: 73-87, 1984.
Department of Orthodontics, School of Dental Medicine, University of Connecticut Health Center, Farmington, U.S.A.

Verstoring van de Bio-elektriciteit van levend hard weefsel heeft klinisch nuttige effecten tot gevolg. Bij bepaalde orthopaedische problemen wordt het reeds effectief als behandeling gebruikt; zoals bij een slechte vergroeiing ('nonunion') en bij avasculaire necrose. Toepassingen van dit fenomeen op het gebit zijn echter nog in vroege stadia van onderzoek en ontwikkeling. Behoudens een aantal omstandigheden, kan deze vorm van locale groei-controle gebruikt worden als een onderdeel van locale bot-inductie therapie zoals bij de behandeling van periodontale ziekte's, bottransplantaties of implantatie van bio-compatibele producten. Het lijkt ook veelbelovend bij het verhogen van de snelheid van tandbeweging en bij de verankerings-stabiliteit van tanden en kiezen. Het mechanisme van deze verstorings-geïnduceerde veranderingen in cellen is niet bekend. Het is echter een actief research gebied dat vele implicaties kan hebben voor het moleculair biologische begrip over celproliferatie, -migratie en -differentiatie van hard weefsel.

Nutritional supplement utilization in an urban family practice center.

Pally A, Sobal J and Muncie HL Jr.
J. Fam. Practice 18: 249-253, 1984.

Mountain Side Hospital/Vlontclair, New Jersey, U.S.A.

Een onderzoek onder 128 patiënten van een stedelijk familiegezondheidscentrum naar het gebruik van voedsel supplementen, leverde op dat 31% inderdaad supplementen gebruikte en dan met name (multi)vitamine complexen. De wens van de patiënt hun energie-status te verhogen en een goede voeding te waarborgen bleken de voornaamste redenen te zijn om voedsel-supplementen in te nemen. Tevens werden voorkomen van ziekte's, een krachtig lichaam en weerstandsofbouw als redenen opgegeven. Patiënten vertelden dat ze door hun doktersadvies worden beïnvloed en dat ze het gebruik van supplementen zouden veranderen als hun arts dat voorschreef. De dokters die deze patiënten behandelden werden eveneens ondervraagd en deze schatten dat ongeveer 23% van hun patiënten voedsel supplementen gebruikten. Ze vonden een discussie over deze supplementen niet van hoge prioriteit en daarom praatten ze er normaliter niet over met hun patiënten. Discussie over het gebruik van voedsel supplementen kan daarom bijdragen in de rol die huisartsen hebben in voedingseducatie.

De tweede jaarlijkse conferentie van The British Holistic Medical Association. Oxford 29-30 september 1984.

Het informatie bulletin van de Medische Synthese uit Rotterdam, NETWERK, heeft in haar twaalfde nummer uitvoerig aandacht besteed aan deze Engelse vereniging alsmede aan het eerste nummer van het door deze vereniging uitgegeven tijdschrift *The British Journal of Holistic Medicine*. Degene die hierover meer wil weten wordt verwezen naar deze publikatie (School voor Medische Synthese, p/a Afd. Algemene Ziekteleer-PAII Erasmus Universiteit, Postb. 1738, 3000 DR Rotterdam). Een duidelijke definitie van Holis-me (afkomstig van dezelfde stam als het nederlandse woord 'helen') blijkt moeilijk te geven te zijn. Het meest duidelijk is de omschrijving die Koestier hanteert aangevuld met omschrijvingen van denkers als Bohm, Capra, Collins, enz. *Holistic Medicine* is volgens de voorzitter van de vereniging, Dr. P. Pietroni, een benadering van ziekte en gezondheid waarbij alle facetten van het menselijk lichaam en het mens zijn tot hun recht komen; soma, psyche en spiritualiteit. Het is noch een orthodoxe noch een alternatieve geneeskunde (Dr. C. Hellman; *Curing and caring in cross-cultural perspective*). Wel worden de adequaat geachte therapievormen uit beide benaderingen, indien nodig, aangewend. De hierboven genoemde benadering werd geïllustreerd aan de drie congres onderwerpen: kanker, geboorte en zelfzorg van de arts. In die zin was de openingslezing van Prof. K. Calman: *Cancer: from spiritual healing to oncogenes, geslaagd*.

Op een ontspannen wijze werden alle facetten van de behandeling van mensen met kanker besproken. Hij achtte het oordeelkundig gebruik van bijvoorbeeld cis-platinum even waardevol als het toepassen van gebedsgenezing. Voorwaarde is een geïntegreerd (is holistic) behandelingsbeleid. Veel nadruk werd door alle sprekers gelegd op het betrekken van personen uit de directe omgeving van de patiënt in diagnose en behande-

ling. De nestor van deze vereniging, Sir Dr. Ian Pearce, leidde wat dit betreft een boeiende workshop. Met een bijna verradelijk gemak verweefde hij al de diverse benaderingen dooreen tot een op de individuele patiënt afgestemde (en erg intensieve) begeleiding. Dit was overigens een van de weinige geslaagde workshops. In het algemeen was het niveau, het onderwerp of de presentatie niet op de congresgangers afgestemd. De veelheid en het onsamenhangende van de onderwerpen heeft in een aantal gevallen de onduidelijkheid vergroot.

De tweede dag had als hoofdtHEMA geboorte en werd geopend met een unieke voordracht van de gynaecoloog Y. Cordon. De door hem gevolgde benadering (gebaseerd op het werk van de Fransman Leboyer) lijkt een zeer natuurlijke. Moeder, vader en omgeving nemen actief deel aan het geboorteproces, waarbij het gebruik van technische hulpmiddelen tot een absoluut minimum beperkt wordt. Bij voorbereiding en nazorg wordt vooral aan het natuurlijke verloop de meeste aandacht besteed. Het nut van het gebruik van zachte massage methoden bij de verzorging van babies werd in deze lezing en in een geslaagde workshop meer dan duidelijk. Voor Engelse begrippen een revolutionaire aanpak, vooral wanneer men beseft dat slechts 1,4% van alle geboortes in het Verenigde Koninkrijk in 1979 thuis plaats vond (tegen 35,4% in Nederland in 1980).

(WHO cijfers; de WHO arts Dr. M. Wagner konstateerde in een voordracht dat van alle Europese landen Nederland wat betreft de integratie van niet orthodoxe geneeswijzen in de gezondheidszorg voorop loopt!)

Het onderwerp: de zorg van de arts voor zichzelf en het belang hiervan voor de interactie tussen patiënt en arts werd cybernetisch-theoretisch behandeld door Dr. D. Zigmond (*Doctoring: Models of caring*). Een op zich boeiende lezing waar jammer genoeg de praktische aspecten niet of nauwelijks aan bod zijn gekomen. De kwaliteit van dit congres was sterk wisselend. Dit is voornamelijk

terug te voeren op een levendig proces van moeizaam zoeken naar een vorm. Het respect waarmee de orthodoxe geneeskunde in dit proces bejegend werd was opvallend groot; men zoekt naar een integratie, niet naar een schisma. De lezingen zullen in artikelvorm verschijnen in het tweede of derde nummer van het *British Journal of Holistic Medicine* (BHMA, 179 Gloucester Place, London NW1 6DX).

Dit congres heeft aangetoond dat de BHMA een moeizame, maar creatieve weg is ingeslagen voor een benadering van de gezondheidszorg.

Boekbespreking

"Spezialdiat für die Molekular therapie' nach Prof. Dr. Dr. med. F.W. KOCH

"Praktische Hinweise für eine tier-eiweissfreie Ernährung' von Helga Leyk.

Karl F. Haug Verlag GmbH & Co. Fritz-Frey-Str. 21, 6900 Heidelberg.

149 Seiten, 8 vierfarb. Abbildungen, kart. mit 3 farb. Umschlag, DM 24,-.

Met het verschijnen van dit boek wordt een lang gekoesterde wens vervuld van allen die de Moleculaire therapie volgens Prof. Dr. Dr. med. F.W. Koch toepassen. De door Helga Leyk met grote ervaring samengestelde recepten zijn zo precies en duidelijk geschreven dat er ook voor ongeofende kokers geen grote problemen zullen ontstaan. De talrijke recepten staan garant voor afwisselende menu's en de bakrecepten zijn bijzonder origineel en verrijkend. Zeer nuttig zijn de vele verwijzingen o.a. naar de herkomst van bepaalde hoofdbestanddelen. De hier beschreven strenge diëetrichtlijnen voor de zwaarzieken moet men zien in samenhang met de medikamenten therapie, want de 'verboden' voedingsmiddelen verhinderen of blokkeren de werking van de hierbij voorgeschreven medicijnen volgens Prof. Dr. Koch. Daarom is het des te belangrijker de voedingsmiddelen zo samen te stellen, dat die geen nadelige werking op de medicijnen hebben. Deze juiste voedingsmiddelen in de juiste samenstelling kunnen we in dit boek terug vinden. Het zal misschien moeite kosten om aan de gedachte te wennen om zonder vlees, vis of melk toch op krachten te blijven. Men zal desondanks moeten bedenken dat het gebruik van deze voedingsmiddelen ook het ontstaan van ziekten mogelijk maken. Daarom moet men om tot genezing te komen twee dingen veranderen: 1) de voeding en 2) de bereiding van de voeding. Degenen die dit boek zorgvuldig lezen, zullen geen angst meer hebben voor een streng vegetarisch diëet.

R. van Wijk

Ik heb kanker overwonnen (met de Gersontherapie). Jaquie Davidson (vert. J. Verstraeten) Ankh Hermes Deventer, 1984. Paperback f 29,50.

Uit het werk van de Simonton's, LeShan en anderen is gebleken dat de beste kansen voor een positief resultaat van een kankertherapie aanwezig zijn bij mensen die een aantal voorwaarden voldoen. Hier volgen er enkele

1. Het hebben van een agressieve houding t.o.v. de aandoening en het niet lijdzaam volgen van de behandelende arts(en).
2. Het gevoel hebben nog niet dood te kunnen gaan omdat er nog zoveel moet gebeuren.
3. Het geworteld zijn in de samenleving op maatschappelijk en/of religieus gebied. En tenslotte,
4. een dynamische interactie hebben met arts (en), familieleden en goede vrienden. Hierbij moet duidelijk ervaren worden dat de 'patiënt' niet door hen is opgegeven. Ongeloof, negatieve verwachtingen, enz. kunnen letterlijk dodelijk zijn.

Wat dit betreft is Jaquie Davidson een bevoorrecht mens. Zij roept in haar boek uit 'Ik heb kanker overwonnen!' Uit haar dagboekachtig verslag komt duidelijk naar voren dat dit gebeurde door moed en doorzettingsvermogen van haarzelf in de eerste plaats, en man, kinderen en vrienden. Zij vertelt van haar ervaringen met de Gersontherapie voor de genezing van haar (klinisch vastgestelde) melanoma. Het is een ontroerend verslag van een, soms, moeizame strijd. Een enkele keer proef je een sfeer van een klandestiene abortus, doordat het in Californie bij de wet verboden is om bij kanker andere behandelingen te ondergaan dan chirurgie, radiotherapie of chemotherapie! De reacties van de (soms oprecht bezorgde) artsen, die zich niet kunnen voorstellen dat mensen met een melanoma kunnen genezen, deed meer kwaad dan goed. In feite zadelde zij de 'patiënt' op met hun problemen (het ongelooft), daarbij onvoldoende beseffend dat dit dodelijk kan zijn (en nadat de patiënt dan is overleden, -aan ongelooft en negatieve

steun-, worden ze nog meer gestert in hun geloof; een vorm van self-fulfilling prophecy). Dit boek levert natuurlijk geen bewijs dat 'de' Gersontherapie werkt; het werkte bij J. D. onder haar specifieke omstandigheden. Het is wel een bemoedigend boek en ik raad het sterk aan voor mensen die met dit of een vergelijkbaar probleem worstelen; artsen, therapeuten, 'patiënten' én mensen die hen ondersteunen (familie, vrienden, verplegend personeel, enz.). Het boek is een bron van inspiratie en steun. De soms wat al te melodramatische toon, hier en daar nog versterkt door de over het algemeen goede vertaling (J.D. huult nergens, zij schreit!), moet men maar voor lief nemen. Het boek is verdeeld in een drietal hoofdgroepen;

1. het verslag van de ervaring van de therapie en het genezingsproces,
2. een praktisch gedeelte over de Gersontherapie (de therapie, de genezingsreacties, diëet recepten, andere praktische wenken, enz.),
3. dankbetuigingen en een beschrijving van het belang van een daadwerkelijke steun en adviezen in algemene zin aan de gemeenschap.

De Gersontherapie is een zware therapie. Men is er een groot deel van de dag mee bezig, de genezingsreacties zijn heftig en men moet weten vol te houden. Deze therapie is in het algemeen dan ook niet doenlijk zonder intensieve steun en begeleiding. Wordt aan deze voorwaarden voldaan, dan kunnen de resultaten indrukwekkend zijn.

W.A.M. Linnemans

Een nieuw 'Instructie-boek voor de Gerson-therapie' dat veel details bevat over hoe deze veeleisende behandeling moet worden uitgevoerd en wat er aan vast zit, is recent gereed gekomen. Het is te verkrijgen door f 29,- plus f3,- verzendkosten te storten op giro 5270459 t.n.v. de Galenus Stichting te Zoeterwoude. Dit is een stichting zonder winstoogmerken en het bedrag is alleen ter dekking van de productiekosten.

Boekbespreking

Kohier, Gerhard, Lehrbuch der Homöopathie. 2e Auflage. Stuttgart: Hippocrates Verlag. 1983.

Wie een boek de titel 'Leerboek' meegeeft, roept daarmee verwachtingen op. Men mag dan verwachten een boek aan te treffen dat op een inzichtelijke en overzichtbare wijze een toegang biedt tot het beschreven vakgebied, vanuit het besef dat degene die het boek bestudeert aan de hand van goede informatie zelf uit zal kunnen maken welke richting hij of zij binnen dat vakgebied wil kiezen. Het mag gezegd dat het boek van Kohier in dit opzicht geslaagd is. De introductie van de homeopathie geschiedt aan de hand van het 'Organon der Heilkunst' van Hahneman, zoals bekend het centrale werk in de homeopathie, maar voor de beginner moeilijk toegankelijk.

Kohier begint met vast te stellen, aan de hand van de medisch-filosoof Bamm, dat de vorm van experimentele wetenschap zoals die aan de huidige allopathische geneeskunst ten grondslag ligt enerzijds tot grote successen heeft geleid, maar anderzijds tot grote metaphysische onrust. Het spanningsveld tussen het behandelde lichaam en de eigenares of eigenaar daarvan die zich meer voelt dan een fysiologisch-chemisch organisme, wordt te groot en vraagt om een oplossing, een synthese. Het boek van Kohier bewijst de relevantie van Hahnemanns opvattingen over hoe men het menselijk wezen dient te beschouwen om op een goede manier therapie te bedrijven en te genezen. De homeopathie van Hahnemann is zonder twijfel de eerste geneeskunde die volgens wetenschappelijke inzichten is gegroundvest en ontwikkeld.

Waar Hahnemann metaphysische begrippen hanteert doet hij dit omdat de uitwerkingen van de methaphysisch te benoemen principes onloochenbaar zijn, en bij het uitoefenen van geneeskunde in ogenschouw genomen moeten worden.

Alle aanwijzingen die Hahnemann te geven had omtrent het beoefe-

nen van de homeopathie legde hij in gecondenseerde vorm neer in zijn hoofdwerk het 'Organon der Heilkunst'.

Kohier volgt in zijn Lehrbuch der Homöopathie het 'Organon der Heilkunst' eigenlijk steeds bij het overdragen van de homeopathische kennis en vaardigheden, en alle oude delen bespreekt hij even zorgvuldig: het afnemen van de anamnese en het waarden van de gegevens daaruit, het omgaan met informatiebronnen als materia medica, repertorium, evenals moderne vormen als ponskaartsystemen en computers; de keuze van simillimum, potentie en dosis; de constitutieer en de daarmee verbonden leer der chronische ziekten, miasmata en noxedentherapie. Terloops tipt Kohier enkele controversen in de homeopathie aan: het voorschrijven van 'homeopathische' geneesmiddelen op geleide van klinische diagnose of van een enkel markant symptoom ('keynotetherapie'), het geven van 'orgaangerichte' therapie, en van samengestelde preparaten. Steeds stelt hij zich op milde doch duidelijke wijze op het klassiek-Hahnemannse standpunt; alleen de samengestelde preparaten horen volgens hem niet in de homeopathie thuis.

Naar mijn gevoel raakt de schrijver even zelf het spoor bijster waar hij de 'Eugenische Kur' introduceert: de zwangere een kuur van konstitutie middelen te geven 'ten behoeven van het zich ontwikkelende kind'.

Uitgangspunt van behandeling moet toch zijn: 'als het goed gaat, gaat het goed.' Daarin past een dergelijke pseudoprophylactische kuur niet. Maar dit is de enige smet op dit goede werk.

Conclusie: een uitstekend, degelijk leerboek voor wie zich de (klassiek Hahnemannse) homeopathie eigen wil maken, en daartoe zich enige inspanning wil getroosten.

Een literatuurlijst achterin het boek geeft interessante verwijzingen naar zowel oude als recente literatuur. Jammer is daarbij het ontbreken van verwijzing naar Ortega, die, zoals van Vliet hier te lande, aan de homeopathie verhel-

derende en vernieuwende integraal geneeskundige inzichten meegeeft.

Drs. C. Baars, arts.

Vroege diagnostiek in de eerste lijn, door Keith Hodgkin.

Vertaling door J.B.M. Vismans, huisarts.

Uitg. de Tijdstroom.

Prijs paperback f 78,-.

Keith Hodgkin was 13 jaar huisarts in Engeland en vervolgens hoogleeraar huisartsgeneeskunde in Canada. Reeds tijdens zijn studie begon hij de ziektegeschiedenissen te verzamelen van alle patiënten waarmee hij in contact kwam als leerstof voor eigen gebruik. Hij heeft deze ervaringen niet voor zichzelf willen houden, want in 1963 verscheen de eerste druk van zijn boek: 'Towards earlier diagnosis; a family doctor's approach', waarin hij tracht een overzicht te geven van de diagnostiek in de huisartspraktijk op basis van de door hemzelf verzamelde ervaringen. De huidige vertaling berust op de in 1978 verschenen vierde druk en is aangepast aan Nederlandse omstandigheden.

Het gaat op een 700 pagina's tellend naslagwerk, dat men gerust zeer compleet mag noemen. In ons land bestaat nog geen boek, dat een zo volledig overzicht geeft over de algemene praktijk. Voor de arts, die vindt dat alternatieve/additieve geneeswijzen slechts verantwoord kunnen worden toegepast, op basis van de reguliere (huisarts)-geneeskunde, is dit een onmisbaar boek.

L. Kunst